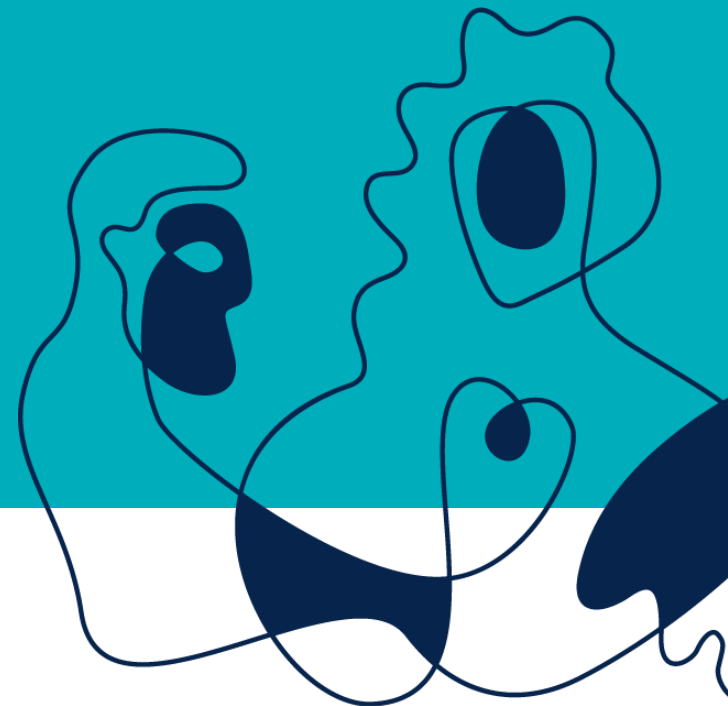

Avkorting

Juridisk seniorrådgiver Margrethe Benson
Fylkesmannen i Nordland
Kurs PT mai 2019

Fylkesmannen i Nordland

«Rettskilder»

- Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket FOR-2014-12-19-1917
- Rundskriv fra Landbruksdirektoratet:
 - 2018-31 saksbehandlingsrutiner
 - 2019-4 kommentarer
- OBS: det kommer nye rundskrift for hver søknadsomgang

Hva er avkorting ?

- Det er ikke straff !
- Er en reaksjon etter å ha brutt regelverket
 - drift i strid med regelverket skal ikke lønne seg
- Hvor mye ?
 - vil avhenge av skyldgrad og alvorlighetsgrad
- I regelverket er det
 - noen «kan» regler
 - noen «skal» regler

Forskriftens § 11 – avkorting ved regelverksbrudd

- *”Dersom foretaket uaktsomt driver eller har drevet sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet, **kan** hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.*

*Ved brudd på forskrift av 1. juli 1999 nr. 791 om gjødselsplanlegging **skal** tilskuddet avkortes.*

*Tilskuddet **skal** avkortes dersom foretaket ikke fører journal over plantevernmidler som brukes, med opplysninger om navn på plantevernmiddelet, tidspunkt for behandling og dosen som er brukt samt området og veksten som plantevernmidlet er brukt på. Det samme gjelder dersom foretaket ikke kan fremlegge slike journaler for de siste tre årene»*

§ 11 forts. «kan» reglene

- Brudd på annet regelverk for jordbruksproduksjon
 - forurensningsloven
 - dyrevernloven
- Det må være konstatert et regelverksbrudd, enten av kommunen selv når det gjelder brudd på forurensningsloven eller av Mattilsynet når det gjelder brudd på dyrevelferdsloven.
- I en dyrevernsak må Mattilsynet ha fattet vedtak.
- I disse tilfelle **kan** det avkortes.
 - **MEN: Avkorting skal alltid vurderes av kommunen**
- Fylkesmannen kan overprøve kommunen dersom avkorting ikke er vurdert eller gjennomført. Vanskeligere å overprøve dersom kommunen har vedtatt avkorting.

§ 11 forts. «skal» reglene

- Skal avkorte av det totale tilskuddet:
 - 20% hvis foretaket ikke har gjødslingsplan eller journal over plantevernmidler
 - inntil 20 % hvis foretaket har mangelfull gjødslingsplan eller journal over plantevernmidler. Det skal legges vekt på hvor store manglende er.
 - 40 % hvis foretaket verken har gjødselplan eller journal over plantevernmidler
- Eksempel:
 - søkeren har krysset av for at han har gjødslingsplan og/eller journal over plantevernmidler. Kontroll avdekker at han ikke har dette:
Da må kommunen **i tillegg** vurdere avkorting som følge av feilopplysninger etter § 12.

Skyldkrav § 12 – uaktsomt eller forsettlig

- **Simpel uaktsomhet:**
 - burde ha forstått at han har gitt feil opplysninger som kunne til urettmessig utbetaling:
 - trekke inn **merutbetalingen** feilopplysningen ville gitt
- **Grov uaktsomhet:**
 - særlig klanderverdig og måtte **vite** at opplysningene var feil
 - 60 – 100% avkorting
- **Forsett:**
 - **med viten og vilje** har gitt feil opplysninger for å oppnå større tilskuddsutbetaling, f.eks.at han driver økologisk eller at han ikke høster alt jordbruksareal:
 - 100%.
- Denne veiledning er gitt i Rundskriv 19/13 fra Landbruksdepartementet.

Mer om skyld og hva kan det avkortes i

- God tro ?
 - tja. Landbruksdirektoratet forventer at alle søkerne skal vite alt om et komplisert regelverk.
- Feilinformasjon fra kommunen eller Fylkesmannen ?
 - åpenbar feil: søker har krysset av for at han ikke har gjødslingsplan. Kommunen krysset ja. Feilen oppdages. Avkorting etter § 11, men ikke etter § 12.
 - driftsfellesskap: Tidl. jordbrukssjef hadde over flere år og etter flere kontroller sagt at det ikke var driftsfellesskap, så kom en ny jordbrukssjef !! Landbruksdirektoratet tok klage fra søkeren til følge.
- «Hele eller deler av det samlede tilskuddet», § 11
 - produksjonstilskudd
 - avløsertilskudd
 - tilskudd til sykdomsavløsning, men her sier Landbruksdirektoratet at det er naturlig at det avkortes i PT før det avkortes i dette tilskuddet
 - NMSK, neppe. Forskriftens § 13 omhandler bare omgjøring, tilbakebetaling og motregning.

«Dyrevelferdssakene»

- Avtale med Mattilsynet om rutiner for **gjensidig** utveksling av informasjon
- Skal sikre god informasjonsflyt mellom Mattilsynet og landbruksforvaltningen i saker der det foreligger brudd på regelverket for dyrevelferd.
 - første gang mai 2014.
 - ny avtale januar 2019. Denne er mer konkret enn de tidligere.
 - er terskelen for hva som MT skal rapportere om hevet? Ja.
 - gjør den nye avtalen det lettere for oss? Jeg **tror** svaret er ja.

Avtalens punkt 3 – vedtak i disse – og bare disse sakene – skal sendes landbruksmyndighetene

- a) Forhold som er meldt til politiet
- b) Forbud mot hold av produksjonsdyr
- c) Hel eller delvis avvikling av dyrehold
- d) Gjentatte eller vedvarende regelbrudd som gjelder tilsynet med og stellet av alle eller mange dyr (kronisk dårlige dyrehold)
- e) Grove regelbrudd som gjelder tilsynet med og stellet av alle eller mange dyr (alvorlig vanskjøtsel av dyr)

Punkt 3 forts. og dette er nytt

- f) Grove regelbrudd i slakterivirksomhet knyttet til inntransport, håndtering av, bedøving og avliving av dyr... Meldes kun til Landbruksdirektoratet.
- g) Brudd på krav om mosjon på beite for storfe (forskrift om hold av storfe § 10) eller beite for småfe (forskrift om velferd for småfe § 24)

Mattilsynet skal informere parten om at vedtaket blir sendt til landbruksforvaltningen, dvs. til kommunen og fylkesmannen for å bli vurdert som grunnlag for trekk i PT.

- det er utarbeidet en egen mal for dette som skal brukes.

Hva betyr så dette i praksis ?

- Vi, dvs. kommunen og fylkesmannen vil få færre vedtak oversendt fra Mattilsynet.
- Vi får nå bare saker hvor det er avdekket **svært alvorlige** brudd på regelverket.
- Dette er saker som helt klart må få «alarmklokkene» i kommunen til å ringe.
- Mattilsynet kan ilegge overtredelsesgebyr og tvangsgebyr
-dette er ikke til hinder for landbruksmyndighetenes adgang til å avkorte i tilskudd, som det står i samarbeidsavtale: *«Det er landbruksforvaltningen som på selvstendig grunnlag og ut fra eget regelverk skal vurdere om informasjonen fra Mattilsynet skal medføre avkorting av tilskuddet».*
- Ilagt overtredelsesgebyr/tvangsgebyr fra Mattilsynet bør ikke ha betydning for størrelsen på avkorting.

«Ymse til slutt»

- Verken kommunen eller Fylkesmannen kan overprøve Mattilsynets vedtak.
 - vær obs på dette ved klagebehandling. Ofte er det Mattilsynets vedtak det er klaget på. Disse anførselene må ikke kommenteres av kommunen.
- Taushetsplikt
 - at en bonde mishandler sine dyr er ikke taushetsbelagt.
 - «*noens personlig forhold*» i forvaltningsloven § 13 gjelder **bondens** personlige forhold, ikke dyrenes.
 - er det noe i Mattilsynets vedtak som er taushetsbelagt, må dette sladdes, resten er offentlig.
- Landbruksmyndighetene har plikt til å gi melding til Mattilsynet dersom de oppdager brudd. Ikke gi meldingen anonymt. MT vil ta en melding fra oss på største alvor.